

SISSEJUHATAV TÖÖTERVISHOIU JA TÖÖOHUTUSE JUHEND**1. Töökeskkonnaalase töö korraldus**

1.1. Töötervishoiuna mõistetakse töötaja tervisekajustuste vältimiseks töökorraldus- ja meditsiiniabinõude rakendamist, töö kohandamist töötaja võimetele ning töötaja füüsilise, vaimse ja meditsiiniabinõude rakendamist, töö kohandamist töötaja võimetele ning töötaja füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu edendamist.

Tööohutusena mõistetakse töökorraldusabinõude ja tehnikavahendite süsteemi sellise töökeskkonna seisundis saavutamiseks, mis võimaldab töötajal teha tööd oma tervist ohtu seadmata.

1.2. Töökeskkonnavolinik on töötajate valitud töötervishoiu ja tööohutuse küsimustes.

Töökeskkonnavolinikud kinnitatakse käskkirjaga.

1.3. Töökeskkonnavolinik on kohustatud:

- jälgima, et töökohas oleksid rakendatud töötervishoiu ja tööohutuse abinõud;
- osalema oma tööloigis toimunud tööõnnetuse ja kutschaiguste uurimisel;
- teatama ohuolukorrast või töökeskkonnas avastatud puudustest viivitamata töötajatele ja AS Sivex International juhatusale (edaspidi Juhatus) või tema poolt volitatud isikule ning nõudma töödandjalt puuduse kõrvaldamist võimalikult lühikese aja jooksul;
- tutvustama töötajatele kohustuslikke juhendeid ja õigusakte;
- jälgima, et töötajad saaksid töötervishoiu ja tööohutuse valdkonnas vajalikud teadmised, juhendamise ja väljaõppe.

1.4. Töökeskkonnanõukogu on töötajate ja töödandja esindajate koostöökoda, kus lahendatakse Töödandja töötervishoiu ja tööohutusega seotud küsimusi. Töökeskkonnavolinikud kinnitatakse käskkirjaga.

2. Töödandja ja töötaja põhikohustused

2.1. Töödandja kohustused:

- viia läbi süstemaatilist töökeskkonna sisekontrolli, mille käigus ta kavandab, korraldab ja jälgib töötervishoiu ja tööohutuse olukorda, vaatama igal aastal läbi töökeskkonna sisekontrolli korralduse ja analüüsima selle tulemusi ning vajaduse korral kohandama abinõud muutunud olukorrale;
- viia läbi töökeskkonna riskianalüüsi, mille käigus ta selgitab välja töökeskkonna ohutegurid, mõeldab nende parameetrid ning hindab ohutegurite mõju töötajate tervisele;
- töökeskkonna riskianalüüsi alusel koostada kirjalik tegevuskava, milles nähakse ette ennetusabinõud terviseriski vältimiseks või vähendamiseks;
- viia läbi uue töökeskkonna riskianalüüs, kui töötingimused on muutunud ja töövahendeid või tehnoloogiat on uuendatud;
- teavitada töötajaid keskkonnavolinike, töökeskkonnanõukogu liikmete ja töötajate usaldusisikute kaudu ohuteguritest, töökeskkonna riskianalüüsi ulemustest ning tervisekahjustuste vältimiseks rakendatavatest abinõudest;
- korraldada töötajate tervise kontrollimise ja muude töötervishoiuteenuste osutamine;
- määrata ettevõttes esmaabi andmiseks töötajad ja korraldama neile omal kulul väljaõppe;
- tagada kõigile töötajatele esmaabivahendite kättesaadavus;
- korraldada töötajale enne tööle asumist või töö vahetamist, töökohale ja ametile vastava tööohutus- ja töötervishoiualase juhendamise ja väljaõppe;

- koostada ja kinnitada ohutusjuhendi tehtava töö ja kasutatava töövahendi kohta ning andma töötajale juhised keskkonna saastamisest hoidumiseks.

Tööandja tervishoiu ja tööohutuse alaste kohustuste täitmise korraldab Juhatus või tema poolt volitatud isik.

2.2. Töötaja kohustused:

- osaleda ohutu töökeskkonna loomisel, järgides tervishoiu ja tööohutuse nõudeid,
- järgida kehtivaid töö- ja puhkeaja reglemente,
- läbida tervisekontroll vastavalt kehtestatud korrale,
- tagada vastavalt väljaõppele ja kehtivatele juhenditele ja reglementidele, et tema töö ei ohustaks tema enda ega teiste elu ja tervist ega saastaks keskkonda,
- kohe teatada Juhatusle või tema poolt volitatud isikutele ja töökeskkonnavolinikule ohtlikust olukorrast, tööõnnetusest, samuti tema enda tervisehäirest, mis on tekkinud seoses töötamisega,
- täita Juhatus, tervishoiuarsti, tööinspektori ja töökeskkonnavoliniku tervishoiu ja tööohutuse alaseid korraldusi.

3. Üldnõuded keskkonnale

3.1. Töökeskkond tuleb sisustada selliselt, et töötamine oleks ohutu ning ei kahjustaks töötaja või teiste isikute tervist ja keskkonda.

3.2. Erinevad tööd ja tööoperatsioonid tuleb ajastada ja järjestada selliselt, et nende koosmõju oleks ohutu.

3.3. Töökeskkonnas toimivad tehnilised, füüsilised, keemilised, bioloogilised, füsioloogilised ja psühholoogilised tegurid ei või ohustada töötaja ega muu töökeskkonnas viibiva isiku elu ja tervist.

3.4. Töökeskkonna füüsiliste, keemiliste ja bioloogiliste ohutegurite parameetrid peavad vastama piirnormidele.

3.5. Töökoht tuleb kujundada nii, et oleks võimalik vältida tööõnnetusi ja tervisekahjustusi ning säilitada töötaja töövõime ja heaolu.

3.6. Kui tööprotsessiga kaasneb ohtliku suitsu, tolmu, gaasi, auru või vedeliku eraldumine koguses, mis võib töötaja tervist kahjustada, tuleb vältida heitme levikut töökeskkonda, tagada selle eemaldamine tekkekohast ja muutmine kahjutuks.

3.7. Terviseriski vältimiseks või vähendamiseks peavad töökohas olema kaitse-, pääste- ja esmaabivahendid, ohumärgid ning muud ohutusvahendid.

3.8. Töötaja peab töötamiskohale pääsema ohutult. Töökeskkonna üldnõuete järgimist kontrollib Juhatus või tema poolt volitatud isik.

4. Töövahenditele esitatavad ohutuse üldnõuded

4.1. Töövahend peab sobima tööülesande täitmiseks, vastama kasutaja kehamõõtmetele ning füüsilisele ja vaimsetele võimetele.

4.2. Töötaja kasutusse antav töövahend peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et:

- on tõkestatud pääs selle ohualale;
- juhtimisseadis vastab ergonoomianõuetele;
- kõrge või madala temperatuuriga pinnad on isoleeritud või piirestatud;
- see vastab elektri-, tule- ning plahvatusohutusnõuetele;
- on välditud juhukäivitus ning et vajaduse korral on võimalik töövahend või selle osa kohe seisata, energiavarustus katkestada ja ohtlik leke tõkestada;
- müra, vibratsiooni, kiirguse ja muude ohutegurite tase on võimalikult madal ega ületa piimorme.

Töövahenditele esitatavad ohutusnõuete järgimist kontrollib Juhatus või tema poolt volitatud isik.

5. Valgustus

5.1.Tervislikuks saab lugeda valgustust, mis tagab püsivalt ühtlase valguse, küllaldase valgustatuse, ei pimesta otseselt ega kaudselt (peegelduse kaudu), ei tekita tugevaid varje, annab õigesti edasi värvitoone, on ohutu ja bioloogiliselt (spektraalkoostiselt) täisväärtuslik.

5.2.Puuduliku loomuliku valgustatuse korral tuleb kasutada kunstlikku valgustust. Kunstlikuks valgustuseks võib kasutada üld- või kombineeritud valgustust.

5.3.Valgustussüsteemide hooldamine seisneb eelkõige valgusavade (aknad) ja valgustite puhastamises ning läbipõlenud lampide asendamises.

5.4.Nii loomuliku kui kunstliku valgustuse normid töökohal peavad vastama kehtivatele sanitaarnormidele.

5.5.Valgustuse vastavust kehtivatele normidele kontrollib Juhatus või tema poolt volitatud isik.

6. Ventilatsioon

6.1.Ventilatsiooni ülesandeks on normaalse mikrokliima ja puhta tervisliku õhu tagamine töötsoonis.

6.2.Rakendatakse loomulikku õhuvahetust ja õhu asendamist mehaaniliste vahendite abil.

6.3.Nii üks kui teine peab tagama ruumi kohta sanitaarnormides kindlaksmääratud õhuvahetuse kordumise ajaühikus.

6.4.Ventilatsiooni vastavust kehtivatele normidele kontrollib Juhatus või tema poolt volitatud isik.

7. Elektriohutus

7.1.Elektriseadmetik peab vastama kehtivate eeskirjade nõuetele.

7.2.Elektritöödele võib lubada ainult vastava elektriohutuse kvalifikatsiooniga töötajaid, elektripersonali teadmiste perioodiline kontroll peab toimuma ettenähtud tähtajal.

7.3.Kõik elektriseadmed peavad kaitseaparaatide (automaatkaitse-lülitid, releekaitse jne.) abil olema kaitstud lühisvoolu jm. ebanormaalsete töörežiimide eest.

7.4.Elektriseadmete ekspluateerimisel on keelatud:

- kasutada vigastatud või ekspluateerimise kestel isolatsioonivõime kaotanud juhtmeid;
- kasutada elektrisoojendusriistu ilma tulekindla aluseta ning jätta elektriseadmeid järelevalveta;
- kasutada katkisi pistikupesid, jätku- ja ühenduskarpe, vinnaküliliteid ning muid elektriinstallatsioonitooteid.

7.5.Elektriseadmed peavad olema pideva järelevalve all.

7.6.Sädelemist, lühitühendust, juhtmete kuumenemist jms. põhjustavad rikked tuleb kohe kõrvaldada.

7.7.Elektrivõrgu korrasolekut tuleb järjekindlalt, ettenähtud tähtaegadel kontrollida nii välisvaatlusega, kui mõõteriistade abil.

7.8.Tööpäeva lõpul lülitab ruumist viimasena lahkuja välja kõik elektritarbijad (valgustus, elektriseadmed jm.)

8. Tuleohutus

8.1.Tulekahjude vältimiseks ning kustutamiseks on välja töötatud vastavad organisatsioonilised ja tehnilised abinõud ning vahendid. Kui rakendatakse ettenähtud profülaktika nõudeid, on tulekahjud välditavad.

8.2.Ruumid peavad olema varustatud ettenähtud tulekustutusvahenditega, varustatud signalisatsiooniga, mille ülesandeks on teatada tekkinud tulekahjust.

8.3.Juurdepääsud kustutusvahenditele peavad olema alati vabad.

8.4.Iga töötaja peab tundma ja täitma "Tuleohutuse juhendit", oskama kasutada esmaseid tulekustutusvahendeid.

8.5.Süttimiste, põlengute ja tulekahjude põhjused:

- üldtuleohutusrežiimi rikkumine;
- elektriseadmete, kütte ja ventilatsioonisüsteemide kasutamise eeskirjade rikkumine ning süsteemide mittekorrasolek;
- tehnoloogilise protsessi rikkumine;
- tehnoloogiliste ja tootmisseadmete mittekorrasolek.

8.6.Esmased tulekustutusvahendid on:

- tulekustutid (vaht-, süsihappe-, pulberkustutid jt.);
- tulekustutusmatid (asbest, vilt);
- kuiv sõelutud liiv;
- vesi.

8.7. Kõige levinum vastpukkenud tulekahju (põlengu) kustutamise seadis on tulekustuti.

8.8. Põlemiskollete ning pingestatud elektriseadmete kustutamiseks tuleb kasutada süsihappe või pulberkustuteid.

8.9. Vahtkustuti töölerakendamiseks tuleb:

- puhastada kustuti kaelal olev ava;
- keerata kustutil paiknev vinnak 180°;
- pöörata kustuti põhi ülespoole, loksutada kustutit ja suunata vahujuga põlemiskoldesse.

8.10. Tulekahju korral helistab töötaja koheselt hädaabi telefonil 112 ja teatab:

- täpse aadressi, kus põleb;
- mis põleb;
- kes teatab (oma nimi);
- teatamiseks kasutatava telefoni numbri.

8.11. Teatab tulekahjust vahetule juhile ja asub tuld kustutama esmaste käepäraste tulekustutusvahenditega.

9. Põhilised töövigastuste põhjused

9.1. Töös esinevate õnnetuste põhjused jagunevad tehnilisteks ja organisatsioonilisteks.

9.1.1. Tehnilised – on õnnetuskohal piirete, kaitsekatete või muude ühis-kaitsevahendite puudumine, tööriista, või seadme mittekorrasolek või konstruktsiooni puudused, seadmete liikuvad osad, liikuv transport, elektrivool, puudulik valgustus või ventilatsioon, põranda ebaühtlus jms:

9.1.2. Organisatsioonilised on töötaja puudulik juhendamine või väljaõpe, töö ebaõige korraldamine, mitteküllaldane järelevalve ja töödistsipliin, ebaõige töövõtte, töökoha puudulik korraldamine.

9.2. Õnnetuste ärahoidmise põhimeetodid ja vahendid on:

- õigeaegne, igakülgne tervishoiu ja tööohutusala juhendamine (sissejuhatav, esmane töökohal);
- õigete töövõtete kasutamine;
- kaitsevadmete täiustamine;
- ohutussignalisatsiooni rakendamine;
- väljaõppe korraldamine.

10. Tööõnnetusest teatamine

10.1. Kannatanu või pealtnägija peab igast tööõnnetusest viivitamatult teatama vahetule juhile või kõrgemalseisvale juhile.

10.2. Töökeskkonnavolinik ja esmaabiandmise väljaõppe saanud töötaja on kohustatud:

- kiiresti tagama kannatanule esmaabi ja vajaduse korral tema toimetamise raviasutusse;
- säilitama töötamiskoha ja seadmed tööõnnetuse uurimise alguseni samas seisukorras, nagu nad olid tööõnnetuse momendil (kui see ei ohusta läheduses viibijaid ega põhjusta avariiohtu);
- informeerima juhtumist vastavat kindlustusorganit;

10.3. Juhatus või tema poolt volitatud isik on kohustatud 7 ööpäeva jooksul selgitama kõik tööõnnetuse või kutschaiguse asjaolud. Uurimistoimingutes osaleb töökaitsevolinik või tema puudumisel mõni teine töötajate esindaja.

10.4. Tööõnnetuse või kutschaiguse korral, mis põhjustas kannatanu töövõime kaotuse või tema kergemale tööle üleviimise vajaduse vähemalt üheks tööpäevaks, peab Juhatus või tema poolt volitatud isik koostama sellekohase raporti. Raport koostatakse vähemalt 5 eksemplaris, millest 4 väljastab 3 ööpäeva jooksul pärast uurimise lõpetamist haigekassale.

11. Esmaabi

Esmaabi tuleb anda vastavalt käskkirjale "Esmaabi andmine".

12. Töötervishoid

12.1. Töötervishoiu tähtsamaks nõudeks on:

- isiklik tervishoid;
- puhtus ja kord nii töö- kui ka sanitaarruumides;
- tuuletõmbuse vältimine ruumides (töökohal);
- külmal aastaajal mitte väljuda ruumist kerges riietuses;
- perioodiline arstlik läbivaatus.

13. Vastutus töötervishoiu ja tööohutuse eeskirjade rikkumise eest

13.1. Töötaja kannab töötervishoiu ja tööohutusnõuete rikkumise korral vastutust distsiplinaar-, haldus- ja kriminaalkorras.

13.2. Tööandja kannab töötervishoiu ja tööohutusnõuete rikkumise korral vastutust haldus- ja kriminaalkorras.